КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТА И МАРКЕТИНГА

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
МЕНЕДЖМЕНТ ЖӘНЕ МАРКЕТИНГ КАФЕДРАСЫ

АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ: ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ И КАЗАХСТАН

Сборник учебно-методических статей

ЖОҒАРҒЫ БІЛІМ БЕРУДІҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ: ШЕТ ЕЛ ТӘЖІРИБЕСІ ЖӘНЕ ҚАЗАҚСТАН.

Оқу-әдістемелік мақалалар жинағы

Алматы 2017

Рекомендовано к изданию кафедрой «Менеджмент и маркетинг»

Казахского национального университета имени аль-Фараби

(Протокол заседания кафедры №30 от 11.042017)

Редакционная коллегия:

д.э.н., профессор К.С. Мухтарова
Phd доктор А.Т. Мылтыкбаева
Преподаватель Унербаева Р.У.

Рецензенты:
Президент союза проектных менеджеров РК
д.т.н., профессор Ф.А. Цеховой
к.э.н., доцент Джумамбаев С.К.

Актуальные вопросы высшего образования: зарубежный опыт и Казахстан сб.уч.-мет.ст. –Алматы: 2017.- 142с.

Сборник учебно-методических статей является третьим изданием трудов ППС кафедры «Менеджмент и маркетинг» Высшей школы экономики и бизнеса КазНУ имени аль-Фараби, выпускаемым как результат обобщения работы заочной научно-методической конференции.

В сборнике представлены статьи, в которых рассматриваются инновационные методы обучения в ВУЗе, актуальные проблемы повышения качества преподавания в ВУЗе, организация самостоятельной работы студентов (магистрантов и докторантов).

Адресуется преподавателям, методистам, работникам системы повышения квалификации в области высшего образования.

©КазНУ имени аль-Фараби, 2017

Калифорния ожидают, что к 2020-му более 20% энергии будет получено именно таким образом. Несмотря на сильную ориентацию России в сторону добываемых энергоносителей, есть серьёзные основания полагать, что сфера альтернативной энергетики будет развиваться и у нас.

Оператор и технолог автоматизированных технологических систем Рабочий будущего – это в первую очередь рабочий, разбирающийся в функционировании сложных автоматизированных систем. Сочетание необходимого для работы уровня инженерных познаний и ремонтных навыков позволит этим людям легко найти достойное место работы через 10 лет.

Специалист пищевой промышленности. Питание будущего по большинству прогнозов – это, увы, не естественная, «натуральная» пища, а пища со всё возрастающей долей добавок, или полученная из непривычных для нас источников. Специалисты пищевой промышленности, обладающие знаниями в биологии и в инженерии, станут основными производителями еды для жителей подавляющего большинства стран.

Заключение. В период кризиса всегда высокий уровень спроса на рабочие специальности. В статье мы постарались рассмотреть специальности с высшим образованием, на которые могут ориентироваться ВУЗы при подготовке кадров. Системе образования необходимо адаптироваться к экономическим условиям и в периоды роста и кризиса.

Использованная литература:

1. Б. Бадогин/Пять аргументов в пользу получения бизнес-образования в период экономического кризиса/https://www.ubo.ru/articles/?cat=94&pub=2919
2. Какие профессии будут востребованными в 2015 году?/ http://finexecutive.com/ru/news/kakie_professii_budut_vostrebovannymi_v_2015_godu_14_2015
3. Кем выгодно работать в условиях экономического кризиса?/ /http://www.toptrening.ru/articles/1344/
4. Булатов Ф.В.Топ-10 профессий, которые будут востребованы через 10 лет/ http://www.proforientator.ru/index.php?option=com_content&view=article&id=2438
5.

«Кедендік логистика» пәнін оқытудың ерекшеліктері

Тургинбаева А.Н., э.ғ.д., профессор м.а.,
Ахметова З.Б., э.ғ.к., аға оқытушы,
Шуренов Н.Б., оқытушы

Әлемдік экономиканың қазіргі кезеңдегі дамуы мен Қазақстанның әлем елдерімен сыртқы сауда айналымының өсуі, Қазақстандық кедендік қызмет нарығында бәсекелестік деңгейінің артуына алып келді. Сол себепті кедендік логистика логистикадағы жаңа бағыттың бірі болып табылады. Отандық және шет елдік арнайы әдебиеттердің талдауы көрсеткендей, қазіргі уақытта кедендік логистика мағынасын толық ашып көрсететін бірыңғай тұрақты анықтама

қалыптаспаған. Сол себепті, біз кедендік логистикаға төмендегідей анықтама береміз:

Кедендік логистика – мемлекеттер арасындағы жүктердің жеткізілуін қамтамасыз ететін, сондай-ақ сыртқы экономикалық қызметті жетілдіруге бағытталған логистиканың бір бөлімі болып табылады.

Кедендік логистика – екі әртүрлі, бірақ бір-бірімен байланысты логистикалық және кедендік қызметті біріктіретін логистиканың қолданбалы жаңа бағыты болып табылады.

Кедендік логистиканың анықтамасынан байқағандай, кедендік логистика мынандай тапсырмаларды шешеді.

Кедендік логистика шешуге міндетті тапсырмалар:

- Кедендік декларацияны толытыру мен жүктерді экспертік бағалау;
- Жүктердің кедендік декларацияға сәйкестігін тексеру;
- Құжаттарды дайындау;
- Рейстерді ұйымдастыру мен өткізу;
- Кедендік бақылау өткенен кейінгі жүктердің қозғалысын бақылау;
- Жүктердің сақталуын қамтамасыз ету;
- Кеден арқылы өтетін сертификаттауды қажет ететін тауарларға сертификаттауды лицензиялау және т.б. [1].

Кедендік логистикалық - кедендік делдалдық (брокерлер) компаниялардың ұсынатын қызметі арзан емес, алайда осы компаниялардың қызметін қолдана отырып экпорттық-импорттық операцияларды жүзеге асырғанда көп ақша қаражаттарын үнемдеуге болады, сондай-ақ сыртқы экономикалық қызметтегі тәуекел деңгейін төмендетуге болады.

Кедендік логистикалық компаниялар ұсынатын қызметтерге сұраныс мынандай жағдайларда туындайды:

- Шет елдік өндірушілердің шикізаттары мен өнімдерін, материялдарын қолдану қажеттілігі туғанда;
- Шет елдік өндірушілердің дистрибьюторы болуға тырысқанда;
- Отандық тауарларды халықарылық нарыққа шығарғанда.

Кедендік брокерді таңдағанда брокердің біліктілігі мен тапсырыс беруші іскерлік қатынас орнататын кәсіпорын орналасқан мемлекетпен брокердің жұмыс тәжірибесінің болуын ескеру қажет.

Кедендік логистика пәні алғаш рет әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-де оқу процессінде 2014-2015 оқу жылынан бастап элективті таңдау пәні ретінде «Логистика» мамандығының студенттеріне оқытыла бастады.

Кедендік логистика кедендік реттеу жөніндегі ұлттық және халықаралық нормативті құжаттар арқылы реттеліп отырады.

Кедендік логистика саласындағы маман сапалы және жоғары білікті қызмет көрсетуі үшін заңнамалық базаны өте жақсы білуі қажет, кедендік мақсаттар үшін тауарларды дұрыс жіктей алуы және декларациялаудың барлық қыр-сырын өте жақсы білуі қажет. Алайда, «Кедендік логистика» пәнін оқыту барысында пән бойынша ұсынылатын әдебиеттер тізімінде нормативтік-құқықтық актілерді есепке алып, олардың тізімі ұсынылмаған. Сол себепті «Кедендік логистика»

пәні бойынша пәннің оқу-әдістемелік кешенін құрастырғанда, ұсынылатын негізгі әдебиеттер тізіміне: нормативтік-құқықтық актілерді, ал қосымша әдебиеттерге: оқулықтар мен монографияларды, мерзімдік басылымдарды, интернет ресурстар мен бағдарламалық қамтамасыз етулерді ұсыну керек.

«Кедендік логистика» пәні бойынша пәннің құрылымын мен мазмұнын құрастыру барысында назарға алатын мәселелер бар. Олар:

1. Пәннің құрылымын мен мазмұнын қайтадан қарастыру қажет;
2. СОӨЖ мен СӨЖ тақырыптар тізімін қайта қарастыру қажет.

Не себепті пәннің құрылымын мен мазмұнын қайтадан қарастыру қажет? әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-де «Кедендік логистика» пәнін оқыту барысында пәннін құрылымын мен мазмұнында кедендік логистикадағы телекоммуникация және кедендік логистиканы ақпараттық қамтамасыз ету тақырыбында жалпы декларация жөнінде айтылып кеткен. Алайда, кедендік декларациялаудың жалпы ережесі қарастырылмаған.Атап айтқанда:

1. Тауарларды кедендік декларациялаудың жалпы ережесі;
2. Декларант, оның құқығы, міндеттері мен жауапкершіліктері;
3. Тауарларға декларация толтырудың құрылымы мен кезеңдері;
4. Тауарларық декларацияның құрылымы, оны толтырудағы мәліметтер, графаларды толтырудың ерекшелігі;
5. Кедендік мақсаттар мен тауарларға декларация толтыруда қолданылатын классификаторлар.

Жоғарыда атап өткендей, кедендік логистика шешуге міндетті 1-ші тапсырма ол кедендік декларацияны толтыру болып табылады. «Кедендік логистика» пәнін оқыту барысында жоғарыда аталған кедендік декларациялаудың жалпы ережесіндегі мәселелерді «Кедендік логистика» пәні бойынша пәннің құрылымын мен мазмұнын құрастыру барысында басты назарға алу керек және осы тақыпты оқытуға кемінде 2 дәріс сабағын арнау қажет ойлаймыз.

Тауарларға декларация толтыру арнайы бағдарлама негізінде жүзеге асады: Атап айтсақ:

1. Жеке компьютерде жүктік тауарларға декларацияны толтыру (Сигма-Софт бағдарламасы);
2. Жеке компьютерде тауарларға кедендік декларацияны толтыру (Альта-Софт бағдарламасы);

Аталған бағдалмалар әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-де жоқ. Ал осы бағдарламаның демо нұсқасын ғаламтор желісі арқылы алуға болады. Сол себепті, дәріс немесе семинар сабақтарын компьютерлік сыныптарда өту керек және алдағы уақытта университет басшылығы осы бағдарламалармен компьютерлік сыныптарды қамтамсыз ету керек.

Тауарларға декларация толтыру ережесі Кедендік Одақтың Комиссиясының шешімімімен (от 20.05.2010 № 257 (ред. от 26.04.2012) «Об Инструкциях по заполнению таможенных деклараций и формах таможенных деклараций» (вместе с «Инструкцией о порядке заполнения декларации на товары») бекітіледі. Дәріс немесе семинар сабақтарында тауарларға декларация толтыру ережесін толығымен қамтып өту мүмкін емес. Себебі, Дәріс немесе семинар

сабақтарында 1-2 сағат беріледі. Ол уақыт декларация толтыру ережесін толығымен қарастырып өтуге жеткіліксіз. Сол себепті, тауарларға декларация толтыру ережесін үйге СОӨЖ мен СӨЖ тапсырмасы ретінде беру қажет деп ойлаймыз. Сол себепті, біз СОӨЖ мен СӨЖ тақырыптар тізімін қайта қарастыру қажет деп есептейміз.

Тауарларға декларация толтыру барысында кедендік процедуралардың атауы мен тауар номенклатурасының сыртқы экономикалық қызметтің кодтарының классификаторын (код ТН ВЭД) білу қажет. Кедендік процедуралар әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-де «Кедендік логистика» пәнін оқытуда дәріс тақырыптарында қарастырмалған. Сондықтан, «Кедендік логистика» пәні бойынша пәннің құрылымын мен мазмұнын құрастыру барысында кедендік процедура тақырыбының енуін ескеру керек .Ал тауар номенклатурасының сыртқы экономикалық қызметі кодтарының классификаторын компьютерде ғаламтор желісі арқылы анықтаймыз. Сол себепті, семинар сабақтарын компьютерлік сыныптарда өтуді ұсынамыз.

Жоғарыда аталған мәселелерге байланысты «Кедендік логистика» пәннің құрылымын мен мазмұнын қайтадан қарастыру қажеттілігін көріп отырмыз. Аталған мәселелер «Кедендік логистика» пәні бойынша пәннің құрылымын мен мазмұнын құрастыру барысында ескерілуі қажет.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

1. Таможенная логистика // [Электронды ресурс]: Сілтеме: http://vsetreningi.ru/schools/tamozhennaya_logistika/

БОЛАШАҚ МАМАНДАРДЫ КӘСІБИ ДАЙЫНДАУДА ИНТЕРАКТИВТІ ДӘРІСТЕРДІ ӨТКІЗУДІҢ ТЕОРИЯЛЫҚ-ӘДІСТЕМЕЛІК НЕГІЗДЕРІ

э.ғ.к., доцент Бейжанова А.Т.

аға оқытушы Турлыбекова Н.М.,

Қазіргі таңдағы технологиялардың дамыған кезеңінде инновациялық әдістермен оқытудың ақпараттық технологияларын қолдану арқылы студенттердің ойлау қабілетін арттырып, ізденушілігін дамыту өзекті мәселелердің бірі болып табылады.

Сондықтан қазіргі таңда оқу үрдісі тұрақты түрде жетілдіріп отыруды қажет етеді. Кез келген жоғары оқу орнының бітірушісінің негізгі мінездемесі оның құзыреттілігі мен мобилділігі болып табылады. Осыған орай оқыту бағдарламаларының тиімділігін анықтауда басты назар оқыту үрдісіне аударылып отыр. Бұл мақсатта табысқа жету, оқытылып отырған материалға ғана емес, сонымен қатар сол ұсынылып отырған материалды қабылдауға байланысты: жеке немесе топпен, студенттің зейініне, қабылдауына, есте сатау қабілетіне немесе студенттің жеке тұлғалық әлеуетіне негізделген оқытудың белсенді оқытудың әдістерін қолдану көмегімен оқыту.

Ахметова З.Б., Тургинбаева А., Шуренов Н.Б.
Интеграция образования, науки и производства..83
Есенжігітова Р.Г.
ЖОО-дарда білім берудің заманауи талабы –кредиттік технология......................................86

МЕТОДИКА ПРЕПОДАВАНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ДИСЦИПЛИН

Шеденов Ө.Қ.
Мемлекеттік бағдарламаларды оқытудың әдістемесі...90
Жұмамбаев С.К.
«Инновациялық менеджмент» мамандығын даярлауын жетілдіру бағыттары.....................95
Кожамкулова Ж.Т.
Мамандарды дайындаудың біліктілік тәсілі: әдістемелік аспект...100
Ахметкалиева С.К.
Деловая игра как интерактивный метод обучения..103
Нурсейтова Г.Б., Есмурзаева А.
Практико-ориентированное обучение в вузах Казахстана..106
Баймуханбетова Э.Е., Тажиева С.К.
Совершенствование системы образования в рамках антикризисной политики…………..108
Тургинбаева А.Н., Ахметова З.Б., Шуренов Н.Б..
«Кедендік логистика» пәнін оқытудың ерекшеліктері..113
Бейжанова А.Т., Турлыбекова Н.М.
Болашақ мамандарды кәсіби дайындауда интерактивті дәрістерді өткізудің теориялық-әдістемелік негіздері..116
Бейжанова А.Т., Турлыбекова Н.М.
Практикалық сабақтарды өткізуде интерактивті әдістерді қолдану......................................119
Жумагазиева А.Г., Смагулова Г.С.
Қазақстанның үшінші жаңғыруы шеңберінде мамандарды дайындаудағы білім мен инновация және ғылым мен өндіріс интеграциясы..121
Пернеева Г.А.
«Кәсіпорын менеджменті» пәнінен адам ресурстарын тиімді басқарудың әдістерін анықтау жолдары...126
Унербаева Р.У.
Семинар сабақтарын жүргізудің мәселелері мен шешу жолдары...132
Асанова А.Д.
Инновационные методы обучения как способы активизации мыслительной деятельности студентов...136
Рысбаева Б.Б.
Жоғары оқу орындарында студенттерді оқытудың ерекшеліктері......................................141
Rizabek S.G.
Improving problem-solving through reconciling dilemmas.
Reflections on new paradigm for studying and teaching business and management disciplines in the University………………………………………………………………………..........…..144